

XII. Les entitats.

Associacionisme del barri

Una de les realitats de transformació d'una societat i concretament d'un barri és la seva capacitat d'organització. A Can Serra hi hagut al llarg d'aquests anys una activitat creadora de molts grups i associacions que han fet possible que el barri es convertís en un barri participatiu i festiu.

La trajectòria de les entitats no ha estat tot flors i violes, però de la soca de l'arbre inicial han brotat branques que són la base social de Can Serra. L'associacionisme s'ha forjat a partir de l'experiència de la lluita obrera i política dels anys del tardofranquisme i la transició, amb els embats dels cicles econòmics i l'impacte, darrerament, de la globalització.

Les mancances de tota mena van demostrant que només agrupats i organitzats podrien tenir els habitants de Can Serra la força per aconseguir un barri digne.

La construcció de la Casa de Reconciliació i la tasca de l'Associació de Veïns han donat fruit i avui podem gaudir d'una riquesa associativa que dona vida a tot Can Serra.

Les noves entitats han sorgit amb força i podríem dir que algunes d'aquestes associacions són com els fills i filles majors d'edat que saben obrir nous espais de relacions i activitats al barri.

1. Esplai Can Serra

Carles Barba ens exposa quina ha estat l'evolució de l'Esplai Can Serra a partir del seu trasllat a la seu actual.

De la Casa de Reconciliació al carrer Andorra

Un d'aquests primers reptes va ser disposar d'un local propi i específic al carrer Andorra 59. El curs 84-85 trasllada la seva seu i activitat de la Casa de Reconciliació. Aquell local municipal havia estat utilitzat per l'Esplai Pubilla Cases durant dos anys, abans que es traslladés l'abril de 1984 al cor del barri de Pubilla Cases. L'esplai de Can Serra estaria al carrer Andorra 59 els propers vint-i-cinc anys, fins al setembre del 2009, en què es canviaria la seva seu als locals de la Ctra. d'Esplugues 12.

El pas al nou local obre una nova etapa en què es poden realitzar activitats puntuals entre setmana. El local es pot ambientar de forma exclusiva i alhora també hi ha noves exigències en l'àmbit de la gestió per part de l'Ajuntament, amb qui se signa un conveni que regula la cessió del local i els ajuts econòmics.

Coincideix aquest nou panorama amb la marxa de les persones que havien liderat el

Grup monitors anys 80. RP

232

projecte en els darrers deu anys, primer Rosa Puxan i Martí Bayó, i posteriorment Jaume Salas, que marxa a Senegal. Els joves monitors del barri continuen el projecte, tanmateix la personalitat i el bagatge dels antics dirigents no es pot substituir amb facilitat i obre un període d'una certa fragilitat.

La necessitat de reforçar l'equip porta els responsables de Movibaix, de la mà de Pepe Castro i Pere Ventura, a proposar a un grup de joves del Club Sanfeliu Infantil Juvenil a incorporar-se al projecte el curs 92-93, que després d'haver viscut l'experiència d'esplai com a infants i joves, concreten el seu compromís social. La història es repetia vint anys després d'aquell primer compromís dels escolapis Botey i Salas i el dels anys posteriors del matrimoni Bayó-Puxan.

Un nou impuls protagonitzat pels joves

Luis Miguel Pérez amb José Manuel Gómez i altres companys donen un nou impuls a l'esplai, en què es consolida l'activitat diària de dilluns a dissabte. L'Esplai creix, es dona a conèixer al barri, s'estableixen relacions de col·laboració amb l'escola La Carpa, es participa activament al Carnaval amb les xanques i tabalers, s'impulsen iniciatives com la del patge reial a la plaça de la Carpa per Nadal i la ludoteca al mercat.

Una de les activitats destacables l'estiu del 98 és l'intercanvi internacional que els joves de l'esplai de Can Serra fan amb joves gal·lesos a Cardif (País de Gal·les) i que després acollirien a l'Hospitalet.

L'Esplai va ser una autèntica escola de vida i aprenentatge per a aquells joves, com el Luis Miguel Pérez, i així ho recorden, que entre els vint i els vint-i-cinc anys van haver d'assumir la responsabilitat de tirar endavant el projecte.

Una generació que aporta maduresa, innovació i canvi

A partir de l'any 2000, una nova fornada de joves amb formació de magisteri i pedagogia assumeix la conducció del projecte en els anys següents fins al 2007. Primer Mireia Gassó, després Mireia Pérez Cubero i més endavant Raúl Dorado van aportar criteri educatiu, una millor organització i el lideratge de joves monitores com Rosa i Begoña Am-

Un dels primers grups de l'Esplai.

Casal estiu amb el grup de petits (Esquirols) 2016

podia, Imma Escrig i Cristina Castellano entre d'altres.

En aquells anys, l'Esplai protagonitza alguns fets destacables. El curs 2000-2001, una jove de l'esplai participa amb la delegació del Movibaix a l'Encontro amb el Movimento Nacional dels Meninos da Rúa del Brasil. Aquest projecte va ser molt participat per tot l'Esplai. Al juliol del 2002 es va realitzar un camp de treball molt innovador a Cadaqués. Mentrestant, els Casals d'Estiu es desenvolupaven a l'Escola La Carpa i anaven agafant embranzida amb més de setanta nois i noies i es participava activament amb la resta d'entitats de Can Serra al Carnaval, la Festa Major i en les activitats del barri.

Els locals del carrer Andorra s'anaven ressentint, tenien moltes humitats i cada mes de setembre els monitors iniciaven el curs pintant l'esplai i posant-lo en condicions. Mireia Gassó explica que en aquells anys estaven abonats a la ferreteria del barri, ja que molt sovint fallaven coses i calien intervencions de manteniment immediates. El local tenia problemes estructurals difícils de resoldre. Es comencen a fer les primeres gestions per a un nou local, primer amb un intent a l'escola Joaquim Costa, que donaria els seus fruits set anys després, amb el trasllat a l'altra punta del barri, a la carretera d'Esplugues 12, al davant del Parc de Can Buxeres.

La Fundació Catalana de l'Esplai assumeix la continuïtat de l'esplai

És al 2007-2008 que s'inicia un nou període de deu anys en què, a partir de la marxa dels responsables de l'esplai que passen a treballar en d'altres àmbits educatius i socials, es genera un buit i la Fundació Catalana de l'Esplai, hereva del Movibaix, assumeix la titularitat i el projecte de l'Esplai.

Núria Pla, fins el 2012, i des de llavors Mireia Bru, provinent de l'Esplai Pubilla Cases, assumeixen la direcció del projecte acompanyades d'Anabel Rodríguez, Albert González i molts altres monitors. Bona part d'aquesta etapa ja s'ubica en un nou espai. El 20 de març de 2010, l'alcaldesa, Núria Marín, presidia la inauguració dels nous locals de la carretera d'Esplugues.

Una de les característiques d'aquesta etapa és el reforçament de la funció social de l'esplai, la coordinació amb els Serveis Socials de l'Ajuntament amb el programa Clau i la derivació d'infants amb necessitats socioeducatives, tant durant el curs com en els casals d'estiu. L'Esplai, més enllà de la seva funció educativa i comunitària, es converteix en un recurs per a l'atenció de famílies i infants amb més necessitats.

Es reforça també la col·laboració amb l'Escola de La Carpa i el Lola Anglada amb el suport escolar, l'acollida, la realització d'activitats extraescolars i el desenvolupament dels Casals d'Estiu.

S'impulsen també en aquesta etapa els projectes amb adolescents i joves d'Aprenentatge Servei amb els projectes "Joves pel barri", "Barri Camina" i "Connecta Jove", en coordinació amb l'Escola d'Adults, l'Escola Alegre, i la Residència Francisco Padilla. Es participa activament en el Grup de les Festes Majors, el Carnaval i les xarxes educatives del territori.

El curs 15-16, l'esplai fa 45 anys i puja al cim de Santa Maria de Queralt de Berga, coincidint amb el vintè aniversari de la Federació i Fundació Catalana de l'Esplai. Aquesta ascensió simbolitza el camí de "la tortuga viatgera", el símbol que l'ha acompanyat en tots aquests anys i que entronca amb els seus orígens del "Centre d'excursions" que l'any 71 van posar en marxa els escolapis al barri, amb la voluntat que els nois i noies de Can Serra i les seves famílies vingudes d'altres llocs d'Espanya poguessin conèixer aquest nou paisatge de Catalunya.

Ara l'Esplai afronta el repte de fer possible que una nova onada de persones provinents d'altres països junt amb els fills i néts dels infants de llavors, trobin en l'esplai un nou espai per construir la seva ciutadania i puguin viure l'experiència vital i significativa que milers d'infants i joves del barri han viscut en els seus quaranta-cinc anys d'història. Una història que ha estat possible per l'esforç i el compromís de moltes persones que han treballat per al bé de la comunitat.

2. Grup de Dones

El Grup de Dones va començar com una vocalia de l'associació de veïns. Fou el 1990 que van tenir estatuts propis com a nova associació i va poder així ampliar les seves activitats en aquest nou espai femení concret.

Una de les prioritats d'aquest nou grup fou la de continuar la seva col·laboració amb totes aquelles activitats que havien ajudat a transformar Can Serra en el que és avui, un barri participatiu, festiu, emprenedor i capaç d'organitzar la seva vida amb la participació de tots els grups que han nascut al llarg dels 50 anys.

El 2015 va celebrar els seus 25 anys de vida i la Generalitat li va fer un reconeixement des de l'Institut Català de les Dones per la feina ben feta. Això va animar a fer un llibre que s'ha titulat *Grup de dones de Can Serra. Recordant els nostres 25 anys*, que es va presentar el març de 2015. S'ha treballat sempre amb la Comissió de Cultura, la qual, formalitzada la seva creació el 21 de juny de 1991, ha ajudat a poder ampliar les seves propostes de formació i activitats.

En l'apartat de la Parròquia i les seves activitats amb les associacions del barri, es valora d'una manera destacada la Setmana de la Dona com aquells dies que commemorem d'una especialment el que les dones han après i fan, principalment en el Certamen de Poesia Popular que tanta riquesa poètica ha tingut al llarg dels anys. La participació

Portada del llibre de la M. Pau Trayner sobre els 25 anys del Grup de Dones de Can Serra

ha estat nombrosa tant de dones com d'homes.¹ Els poemes foren recollits en dos volums, editats el 2004 i el 2006.

Es van endegar propostes anomenades "activitats de creixement", com les classes d'alfabetització, cultura general i català. També s'han ofert tallers de manualitats, tall i confecció, ioga, cuina, ball de sevillanes, ball de saló, puntes de coixí, gimnàstica de manteniment i teatre.

El teatre ha servit per consolidar la parla catalana amb la representació dels Pastorets i també la seva col·laboració teatral a la Festa Major de cada any. Ja arriben a vint les obres de teatre representades. És una activitat molt valorada per crear un espai de coneixement i expressió corporal que dóna seguretat i possibilita un aprenentatge cultural valuós, i al mateix temps crea un espai de comunicació molt ric. També cada mes es fan xerrades i ter-

Fotos de dalt: Carnestoltes OTAN NO. 1986. LB i Coral Can Serra sala Barradas 2010. MP
Fotos de baix: Premi concurs fotos de l'H 2007. MP i Teatre grup dones festa major. MP

túlies formatives. Aquesta experiència va donar lloc a un llibre anomenat *Les nostres tertúlies*, editat per l'Ajuntament el 2001.²

La Comissió de Cultura ha tingut cura de promoure sortides que han donat a conèixer molts llocs de Barcelona i rodalia, podent valorar les coses que han fet història i han enriquit amb l'arquitectura i pintura el nostre país. Qui ha volgut aprendre i aprofundir en l'art musical també ha trobat la seva oportunitat

en el nostre espai cultural: el piano i la guitarra han sonat durant molts anys pels locals.

No s'ha oblidat fomentar les tradicions catalanes i hem fet pessebres, hem ballat sardanes, hem fet cagar el tió, hem celebrat Sant Jordi, la coral de Can Serra ha estat una de les nostres joies, que va durar 6 anys. Mai s'ha deixat de participar amb el Grup de Festes per la Castanyada, Carnestoltes i la Festa Major.

Festa de Sant Jordi. MP

Activitat de gimnàstica grup dones. LLT

L'associacionisme, fomentat al barri des dels inicis, ha fet possible que tothom participi des de:

- la Casa de Reconciliació amb la Festa del Xai,
- l'Associació de Veïns, en les seves reivindicacions,
- el Grup de Festes en totes les seves iniciatives, i
- també en el que anomenem Solidaritat Nord-Sud.

Des de fa 30 anys, del 1986 fins avui, s'han presentat projectes a l'Ajuntament per les activitats que hem anat fent durant els últims 20 anys:

Per Nicaragua:

- Managua, Natras (nens del carrer), nenes en risc (Casa Hogar), menjadors per a infants i mares amb desnutrició.

- Masaya: Bufet "Boris Vega", assistència i tramitacions de documentació a la gent més marginada, menjadors infantils, suport al col·lectiu de discapacitats FRATER.
- Rivas: Casa de la Mujer "Sonia Bello", acolliment de dones maltractades i promoció de joves i dones per assolir un ofici: cuina, perruqueria, confecció...

A Hondures:

- A la parròquia de Taulabé, suport a l'activitat de salut per a les comunitats camperoles com per exemple prevenció de les malalties endèmiques com el còlera i dengue, i aprenentatge de medicina natural.

La nostra ciutat va col·laborar amb el Centre d'Estudis, que va editar un llibre que tractava de les activitats que feien els grups de dones de tot l'Hospitalet, i també es participa en la Festa de la Diversitat junt amb d'altres grups de la ciutat.

Una de les activitats més recordades és l'Escola d'Estiu que es va fer durant tres anys, 2 a Òrrius i un a Corbera de Berga. Al llibre dels 25 anys està explicat llargament i amb fotografies precioses.

Tot això no hauria estat possible sense les aportacions d'ajut de l'Ajuntament local i la generositat de moltes persones que valoren la nostra feina.

3. Grup de Festes

El Grup de Festes formava part de l'Associació de Veïns, però l'any 1986, per diferents problemes i prioritzacions d'altres objectius, es va desfer el grup com a tal. Tanmateix a partir de la col·laboració de la gent més activa es va poder assumir la continuïtat de les festes que se celebraven al llarg de l'any, principalment la Festa Major i el Carnestoltes.

El 1987 es va tirar endavant la Festa, i finalment es va crear una nova entitat que va néixer l'octubre del 1988 com el nou Grup de Festes Can Serra.

En l'acta que recull l'assemblea extraordinària del 22 de desembre del 1990 hi consten:

President:	Manuel Teodoro Gómez
Vicepresident:	José Susín Triguero
Secretari:	Fco. José Pozo Morente
Tresorera:	M. Pau Trayner Vilanova
Vocals:	José Enrique Martínez Gómez, M. del Carmen Pérez López, Alejandro Moreno, Lluís Torrijos Valentín, M. Juana López

Fernández, Antonio Carrotero López, Rosario Carrotero León, Camila Mallo.

L'última junta del 25 de gener del 2016 està formada per:

President:	Juan Carrillo Cañete
Vicepresident:	Pedro Plaza Jabón
Secretari:	Ernesto Ortega Molano
Tresorer:	Fco. Pérez Rodríguez
Relacions públiques:	Pedro Castro Rosa
Vocals:	Alfonso Carvajal Guerrero, Francisco Javier Navarro González, Carmelo Sánchez Rodríguez, Francisco García Rodríguez, Esteban Crespo Cazorla, Domingo Díaz García.

En un dels annexos hi ha la llista de totes les persones que han treballat col·laborant amb aquest Grup de Festes. Volem deixar constància de la seva participació perquè és un bon exemple de la força que dona el treball en grup i els anys que hi han dedicat d'una manera totalment altruista.

Les persones que han presidit aquesta Associació són:

- del 1988 al 1995, Manuel Teodoro Gómez
- del 1996 al 1998, Antonio Luque Domínguez
- del 1999 al 2010, Flori Castro Rivera
- del 2011 al 2016, Juan Carrillo Cañete

És important valorar el treball fet per aquest nou grup. Per això reproduïm a la pàgina següent el programa que es va fer el primer any

i l'últim. Així es pot comparar el creixement del nombre d'actes.

Una de les activitats més reeixides d'aquest grup és la celebració anual del Carnestoltes. A l'inici només hi havia la Rúa i el Pregó reivindicatiu i a poc a poc s'ha anat transformant de manera que ara hi ha premis per a les millors comparses i per a la disfressa més original.

Hi participen molts grups del barri, Associació de Veïns, Grup de Dones, l'Esplai i alguna escola que s'anima a fer alguna comparsa entre els alumnes. La comparsa de l'Associació sempre té un caràcter reivindicatiu i seguint les fotografies de tots els anys, es té el record de les diferents problemàtiques socials, polítiques i reivindicatives importants tant per al barri com per a la societat en general.

Grup de festes 2002. GF

Carnestoltes premi individual

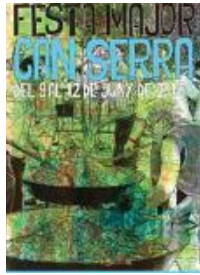
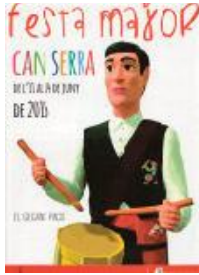
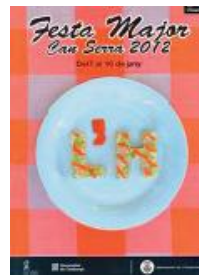
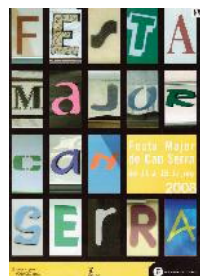

Grup de festes 1997.

Grup de festes 2009.

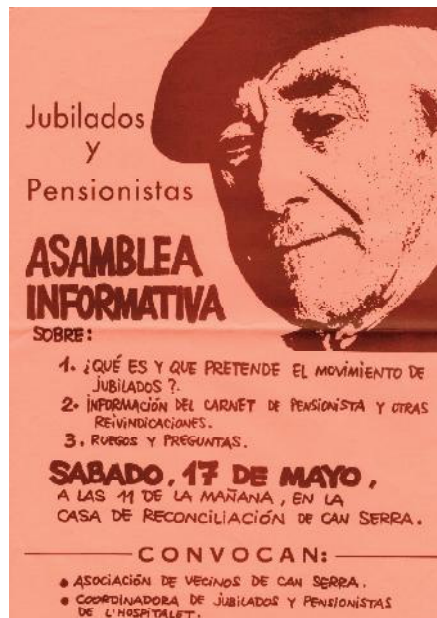
També consten en les actes del Grup de Festes les sortides d'esbarjo, i una té un valor important perquè recorda el Benjamí Palau, que va organitzar una calçotada a la Carronya (Baix Penedès). Aquestes sortides grupals lliguen amb una forta amistat els que tenen l'objectiu de fer un barri festiu i transformador.

La castanyada se celebra oferint castanyes a la sortida de les escoles en una data propera a Tots Sants. L'organització porta molta feina al grup promotor, però la joia dels infants menjant castanyes anima a celebrar-la cada any.

També s'organitzen els cafès concert. Són trobades a la Casa de Reconciliació i tenen una part de convivència, taules per compartir i també un espai per ballar. Es fan coincidir en dates properes de festes populars, com Sant Valentí —dia dels enamorats—, Sant Jordi —patró de Catalunya—, la Castanyada i Nadal. Sempre ens acompanyen músics en directe i segons el dia hi ha obsequis de part del Grup de Festes.

4. Associació de Jubilats i Pensionistes

Els antecedents de l'Associació de Jubilats els trobem al 1971, quan la Parròquia lliura la clau del seu local del l'Av. Can Serra, el bloc D-6, al avís del barri. Era un local comercial de 40 m², llogat per fer el servei de despatx i totes les activitats parroquials. S'utilitzava sobretot a la tarda i el vespre, i el cap de setmana. Els responsables de la Parròquia varen lliurar una clau a un parell de persones grans perquè l'utilitzessin durant el dia com a lloc de trobada (Sr. Jerónimo, Sr. Emiliano).

Assemblea Coordinadora. FPM

Al setembre del 1975 es varen traslladar al local comercial "ocupat" de l'Av. Can Serra, 82B, al costat de la Casa de Reconciliació. L'Associació va demanar la clau d'aquest local a l'Ajuntament per fer-hi l'exposició del seu 1r. any de vida, la setmana cultural i l'atenció als avis, que amb la vinguda dels objectors de consciència fou un servei civil alternatiu al servei militar obligatori. Amb el temps es va dividir en dues parts, amb identitat pròpia. Un cop els objectors van anar a la presó i van deixar el barri, l'espai va continuar de manera força autònoma.

L'any 1979, el primer Ajuntament democràtic va reconèixer aquest grup de jubilats i en col·laboració amb la Coordinadora de jubilats i pensionistes de l'Hospitalet es va constituir

la vocalia de jubilats de l'Associació de Veïns. La coordinadora liderada per en Francesc Pedra, entre d'altres, pretenia l'autoorganització de la gent gran i la reivindicació de serveis específics: casals a cada barri, residències, transport assequible, etc.

La regidoria de Serveis Socials, amb la Sra. Pilar Ferran al capdavant i en estreta relació amb aquest naixent moviment ciutadà, va planificar i va acompanyar amb les treballadores socials municipals la creació d'associacions de gent gran a cada barri, deixant de ser vocalies de les associacions de veïns i tenint personalitat jurídica pròpia. Cristòbal Camacho i José Poyuelo van ser els primers presidents de l'Associació de Can Serra.

A Can Serra, el Casal de jubilats es va estrenar l'any 1984 a l'Av. Can Serra, B-53, al mateix lloc actual. A partir d'aquest moment el creixement va ser notable. El Casal va comptar amb tots els serveis: bar, perruqueria, menjador, activitats culturals i recreatives, etc., i ja amb un espai adient s'hi van incorporar les dones, que fins aquell moment havien estat molt minoritàries.

L'Ajuntament, que és responsable del local i dels serveis, signa un conveni amb l'associació de jubilats, que garanteix el funcionament diari amb la col·laboració municipal.

L'Associació té per objectiu atendre les necessitats dels jubilats i pensionistes, orientar els associats i les associades per gaudir d'un espai de convivència, esplai i formació segons els di-

Celebració Nadal Casal d'Avis, 1982. FPM.

ferents gustos i millorar les condicions de vida col·laborant sempre amb les autoritats locals i altres entitats que treballen per fer més agradable la tercera edat. Es procura solucionar problemes d'integració familiar, assistència sanitària i tot el que es necessita per gaudir els anys després d'haver superat la vida del treball que es va fer els anys anteriors. S'explicita que cap soci ni sòcia podrà utilitzar l'associació amb finalitats polítiques.

El president actual és Francisco Riquelme Sánchez. L'acompanyen al la junta M. Carmen Balaguer, Manolo Escudero, Cristóbal Quesada, Manuel Salas, Isabel Horcas, Montserrat Beltran i Antonio Paños.

Des del seu inici s'ofereixen els serveis abans esmentats de menjador, perruqueria i podologia, i es promouen activitats com tallers artesanals i musicals, excursions, sortides culturals, ball, formació en les noves tecnologies, etc. L'objectiu és crear un espai de trobada agradable on potenciar la convivència, la cultura i millorar la qualitat de vida i la salut de la gent gran.

El setembre del 2015 hi ha renovació de la Junta. Les activitats del Casal van molt bé,

demonstrant clarament que en la memòria del 2015 se segueixen complint els objectius:

- Formar les persones grans en les noves tecnologies.
- Promoure la qualitat de vida i la salut mitjançant activitat corporal.
- Diversificar l'oci mitjançant activitats diverses.
- Convertir el Casal en un lloc agradable i divertit.
- Potenciar la convivència mitjançant festes i actes participatius.
- Fomentar la cultura.
- Obrir el Casal per donar suport a iniciatives d'altres associacions.
- Tenir cura de les possibles necessitats del associats i associades.
- Planificar, organitzar i gestionar l'economia.

244

El següent quadre ens ho demostra àmpliament :

LES NOSTRES ACTIVITATS I SERVEIS				
IOGA	TAI TXI	GINNÀSTICA	COUNTRY	BINGO
BALLS EN LÍNIA	SEVILLANES	ZUMBA	CASTANYOLES	
INFORMÀTICA	ESCACS	MEMÒRIA	PERRUQUERIA	
PUNTES AL COIXÍ	PATCHWORK	MANUALITATS	DIARIS	
CARTES	BIL·LAR	DÒMINO	LECTURA	EXCURSIONS
VIATGES	FESTES	ACTIVACIONS	XERRADES	
BALLS DIUMENGE	SEMINARIS	85 ANYS	CELEBRACIONS	
CARNAVAL	SANT JOSEP	SANT JOAN	TOTS SANTS	NADAL

Davant l'èxit de la gestió es permeten actuacions a l'exterior del local com:

- Exhibició de ioga, tai txi, country, balls en línia, sevillanes, castanyoles a la residència de Can Buxeres, durant la Festa Major de Can Serra i fins i tot en la Festa de la Fira Gent Gran de Barcelona.
- Participació a les festes patronals de l'Hospitalet amb les puntes de coixí, *patchwork* i manualitats.
- S'organitzen festes de Carnestoltes, Sant Josep, Sant Joan, Tots Sants, Nadal, balls cada diumenge a la tarda i festes de final de curs de les diferents activitats.
- Serveis d'ajut diari al socis i sòcies de perruqueria, podologia i callista.
- Se celebren els aniversaris dels que fan 85 anys.
- Es fan excursions i sortides culturals com les visites al Teatre Joventut i excursions a Lloret.
- Es col·labora amb entitats externes al Casal tant si són del barri com de l'Ajuntament i banc d'aliments.
- Els grups de Memòria, amb la participació de socis, del qual depenen sortides i activitats culturals.
- Es fan activitats als locals com gimnàstica de manteniment, escacs, cartes, dòmino i billar.
- Xerrades i curssets.
- Actualització informàtica. S'han aconseguit equips nous durant l'any 2015.
- Hi ha participació en el Consell del Barri i de la Ciutat, on es recullen propostes de millora del barri perquè hi hagi bones possibilitats de mobilització i reducció de dificultats per a tots plegats, tant per a minusvàlids com per a persones grans.
- Son 655 socis: 370 dones i 285 homes,

que paguen 7 € al semestre. Si es va a alguna activitat hi ha una subvenció de 6'44 €.

Nombre de participants en les activitats:

Activitat	participants	homes	dones
balls en línia (un o més)	165		
country	49	46	3
sevillanes	36	34	2
castanyoles	22	20	2
manualitats	28	28	
tai txí	56	54	2
informàtica	10	6	4
ioga	43	40	3
bingo	50	45	5
taller de memòria	30	26	4
ball del diumenge	60	45	15
billar, escacs, dòmino, cartes	50	50	

Amb les aportacions dels socis i amb les subvencions de l'Ajuntament s'han modernitzat l'equip informàtic, les màrfegues, s'ha comprat un nou congelador, etc.

En resum, és un Casal amb molt bona salut i alta participació dels socis i sòcies en les activitats que s'organitzen.

A dalt: Grup actiu del Casal 2015

245

A baix: Participant a la Festa 2015 AFEGIR

5. Club de petanca

L'actual club de petanca va començar als inicis de l'Associació de Veïns gràcies a un veí, el Viti, que va descobrir aquesta activitat esportiva en un viatge que va fer a França. L'any 1979 ja hi havia un grup format que practicava aquest esport a la plaça de la Casa de Reconciliació.

El 1980 hi ha el primer torneig i Can Serra es proclama guanyador contra Bellvitge. L'any següent se celebra el segon torneig interclubs i Can Serra competeix amb els millors clubs de Barcelona. En els primers anys es guardava el material a les casetes dels treballadors al solar de La Carpa i a la Casa de la Reconciliació.

246

A partir del 1982 les activitats es van organitzar més formalment. El grup va anar creixent i fixà la seva seu, compartint-la amb la Comissió de Festes, en un local del carrer Peníscola. Avui té un local molt bonic al camp dit llavors de les Resines (parc de Can Cluset s/n, baixos). El barri va crear nous llocs de trobada, tant per a dones com per a homes que vol-

*A baix: Trofeus del Club Petanca
A l'esquerra, Inicis joc petanca al barri
1976. FPM*

guessin entrenar-se en aquest esport. Avui estan inscrits a la federació catalana de petanca. Els primers anys entre els equips masculins i femenins van arribar a ser 110 socis i sòcies; ara són 60. El grup femení va desaparèixer l'any 2014, però es treballa per reanimar-lo.

A l'última Junta hi consten:

President: José Manuel García Molero
Vicepresident: Ricardo Palahí Cargía
Secretària: Maria José Garcia Álvarez
Tresorer: José Pons Martínez
Vocals: Aurelio Sánchez Ovejero,
Pedro Campos Martínez

Al llarg d'aquests anys s'han fet múltiples competicions fins i tot de 12 hores i són moltes les copes que s'han guanyat fruit de la gran activitat que té el club. Valorem des d'aquestes ratlles la seva dedicació al barri i la col·laboració per donar sentit als espais reivindicats amb molta lluita pels veïns que des de l'inici treballen per a l'associacionisme del nostre del barri per oferir un espai de trobada i festa per a tothom.

6. Associació Cultural Andalus (Casa de Fuente Ovejuna a l'Hospitalet)

Des de l'any 1980, un grup d'amics procedents de la ciutat cordovesa de Fuente Ovejuna es reunien de manera informal i parlaven de crear una entitat per recordar d'una manera més viva el lloc on havien nascut. Llavors a l'Hospitalet hi havia 500 persones que provenien d'aquesta població andalus.

El dia 5 de maig del 2000 es va celebrar la seva presentació oficial al Centre Cultural Barradas. Hi va haver unes 100 persones del poble: autoritats, la coral, la banda de música i els actors que representaren alguns passatges de l'obra de Lope de Vega *Fuenteovejuna*. L'any 2001 es creà formalment l'associació. Al llarg dels anys de la seva història, l'entitat ha consolidat la majoria de les activitats i actualment són més de 180 socis i sòcies. Una de les que més agrada i que organitzen a principis d'any és la matança del porc i les *migas con torreznos*. També organitzen ex-

ACA Casa de Fuenteovejuna

cursions culturals per Catalunya, com ara al naixement del riu Llobregat, Camprodon, Setcases, Pals, Peratallada, etc. També s'han organitzat conferències de tipus cultural.

Un altre dels objectius ha estat el foment de la convivència entre les cultures que comparteixen espais comuns i s'han fet activitats amb entitats de veïns i veïnes procedents de Perú, Equador i Colòmbia, tot demostrant que la convivència de diferents cultures és possible, ja que l'eina per a aquesta finalitat és el diàleg i la col·laboració entre tots plegats. Una de les activitats amb més èxit va ser l'elaboració i menja del *cocido* tradicional. Un dels objectius de l'entitat és interpretar l'obra teatral *Fuenteovejuna* de Lope de Vega al llarg de l'any 2015, però cal trobar l'espai adient.

En paraules de la junta directiva de l'associació: "Ja ha passat mig segle des que sortírem de la nostra estimada Fuente Ovejuna, buscant la garantia d'un futur per a les nostres

A dalt: Hdad Rociera Pastora Almontena.1995.
PG. Al mig: Missa Rociera Festa Major i, a baix,
Celebració del Rocío 1993. Rogelio

famílies, però deixant-t'hi el cor. Els principis foren difícils i vàrem treballar molt per assegurar un mitjà de vida per a nosaltres i per als fills en una ciutat que també anava creixent i adaptant-se al gran nombre d'immigrants que arribàvem aquí de moltes províncies espanyoles, però sempre que podíem, tornàvem a visitar el poble on la majoria de nosaltres hi havíem deixat records i familiars molt estimats.”

7. Hermandad Rociera Pastora Almonteña

Neix a Barcelona l'any 1986 i al 1989 ve a Can Serra i pren el nom d'Hermandad Rociera Pastora Almonteña de l'Hospitalet. La seu inicial fou als baixos del bloc K-31. Després es va traslladar al carrer Clavells 4.

Des de l'inici col·labora amb les activitats del barri, com el Carnestoltes i participa en el concurs de disfresses i també a la Festa Major amb l'actuació de quadres de ball, actuacions del cor rociero, tant en la Festa Major com en la Missa que se celebra cada any a la Plaça de la Carpa. El capellà Enric Canet, escolapi, va estar molt lligat al grup durant el temps que formà part de la comunitat que tenia cura de la Parròquia de Can Serra.

Des de fa uns quants anys, l'Hermandad, junt amb el Grup de Festes, realitza un *potaje rociero popular* per recollir fons que es destinen als infants del Raval. Com a Hermandad de Gloria que és, realitza diversos actes culturals i religiosos al llarg de tot

l'any. La seva festa principal és la Pasqua de la Pentecosta, que celebra la romeria del Rocío amb diferents actes marians en honor de la Verge del Rocío. Té el seu *sinpecado* a la Parròquia de Santa Eulalia de Mérida de l'Hospitalet Centre, amb la qual també col·labora amb diferents activitats.

8. Associació de Familiars de Malalts Mentals de l'Hospitalet (AFEMHOS)

L'Associació neix el 1998 amb l'objectiu d'agrupar les famílies de persones amb problemes de salut mental. Malgrat que el nom parla de malalts, creuen més adient parlar de persones amb problemes de salut mental, considerant que qualsevol persona pot tenir un problema de salut mental al llarg de la seva vida.

A l'inici varen compartir un local municipal amb dues entitats més, al carrer Naranjos, però la seva activitat requeria un espai adient i van aconseguir traslladar-se a l'actual ubicació, carrer Molí 5. Actualment en són sòcies unes 140 famílies.

La finalitat de l'associació és:

- Defensar els drets de les persones afectades i els de les seves famílies.
- Treure l'estigma que té la malaltia mental i contribuir a una major acceptació social.
- Ajudar-se mútuament perquè les famílies no estiguin tan soles davant la malaltia.

Activitats que realitzen: grups de teràpia per a famílies, taller de gimnàstica, taller de

Activitat del grup de famílies, 2016, AFEM-HOS

manualitats, trobades i excursions que tenen també una funció curativa.

250

El 2003, l'associació impulsa el Club Social El Roure per a persones adultes amb problemes de salut mental, derivades pels professionals sanitaris. Atenen unes 70 persones a partir dels 18 anys. El Club realitza activitats socialitzadores i també d'orientació cap a altres recursos culturals, sociolaborals, sempre que sigui possible. Es participa molt activament en la campanya contra l'estigma, en coordinació amb la unitat polivalent d'atenció a la salut mental.

Tant l'Associació com el Club estan estretament vinculats amb tots els serveis específics de la ciutat. A més de les activitats

habituals, uns i altres participen en la festa major de Can Serra i en el Carnestoltes de Bellvitge. Al voltant del dia internacional de la salut mental (10 d'octubre) organitzen cada any la jornada de salut mental de l'Hospitalet.

250

Varen constituir la primera junta d'AFEM-HOS: Elisa Benítez (presidenta), Pepi Millán (vicepresidenta), Manuel Martínez (secretari), Dora de Pablo (tresorera), María Carmen Ríos, Francisco Cuadrado i Mari Ángeles Cobo (vocals). La junta actual està formada per Elisa Benítez (presidenta), Alberto Sánchez (vicepresident), José Domènec (secretari), Mercedes Della (tresorera), Pepi Porcar, Francisca Coronado, Pilar Calero i Rosa Calvo (vocals).

NOTES.

1. GRUP DE DONES DE CAN SERRA, *Recordant els nostres 25 anys*, Rúbica, 2016, pàg. 26 i següents.
2. ASSOCIACIÓ DE VEÏNS. *Les nostres tertúlies*. L'Hospitalet: Ajuntament - CAID, 2001.

Foto de la pàgina anterior: Centre Especial de Treball ALPI